

Lokatorzy. Pracownia mitów

Zasadniczą częścią działań Społecznej Pracowni Mozaiki (SPM) było wykonywanie mozaik w przestrzeni publicznej razem z mieszkańcami osiedla. Efekt naszej pierwszej realizacji wzbudził pozytywne reakcje mieszkańców, a rozmowy z nimi dały inspiracje do kolejnych. Inspiracją do działań mozaikarskich na osiedlu były tego typu realizacje wykonane w ramach Lubelskich Spotkań Plastycznych w latach 1976-1979. Podczas rozmów z mieszkańcami okazywało się, że część z nich nie docenia piękna tych mozaik i niewiele o nich wie. Obranie tej techniki miało przypomnieć o historiach sprzed blisko 40 lat, pomóc oswoić abstrakcyjne przedstawienia.

Z kim i dla kogo?

- mieszkańcy osiedla Słowackiego w Lublinie (głównie osoby starsze - w tym pierwsi lokatorzy Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, dorośli 40+ (dorastający w przestrzeni osiedla), w mniejszym rodzyń z małym dziećmi, studenci, którzy wynajmują tutaj stancje)
- osoby zainteresowane działaniami artystycznymi w przestrzeni publicznej
- studenci Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie

Cele

- 15 realizacji mozaikarskich wykonanych wspólnie z mieszkańcami osiedla i miasta.
- animacja przez kulturę i sztukę mieszkańców (działania animacyjne prowadzone bez odwołań do Oskara i Zofii Hansenów oraz ich teorii); wzrost poczucia odpowiedzialności za najbliższe otoczenie u mieszkańców osiedla, pobudzenie tożsamości lokalnej przez trwale realizacje artystycznej realizowane razem z mieszkańcami;
- przypomnienie o Lubelskich Spotkaniach Plastycznych (w 40. rocznice ich rozpoczęcia) - w tym realizacjach mozaikarskich na terenie os. Słowackiego;

Krok po kroku

Zasadniczą częścią działań Społecznej Pracowni Mozaiki (SPM) było wykonywanie mozaik w przestrzeni publicznej razem z mieszkańcami osiedla. Efekt naszej pierwszej realizacji wzbudził pozytywne reakcje mieszkańców, a rozmowy z nimi dały inspiracje do kolejnych. Między innymi, pod wpływem historii szewca, który ma zakład od początku istnienia osiedla, zrobiliśmy mozaikę, która informuje o jego profesji. W sumie przy wsparciu mieszkańców powstało kilkanaście mozaik, a cały proces zakończył się wspólnym spacerem szlakiem powstałych realizacji. Spacer był dla mieszkańców pretekstem do poznania swojego sąsiedztwa z nowej perspektywy. Uzupełnieniem działań była zbiórka materiałów (ceramiki, luster), które wykorzystaliśmy przy pracach.

Współpraca międzypokoleniowa

Pierwsi lokatorzy osiedla, którzy pamiętają proces powstawania mozaik w ramach Lubelskich Spotkań Plastycznych chętnie dzielili się wspomnieniami z tego okresu i obserwowali nasze działania. Ponadto,

wieloletni mieszkańcy osiedla dużo nam o nim opowiadali, a niektóre relacje zostały przekute w mozaiki. Młodszy mieszkańcy zainspirowani opowieściami pomagali nam w układaniu mozaik i opowiadali o swoich pomysłach odpowiadających na ich potrzeby.

Działania szczególnie wspierał gimnazjalista - pasjonat motoryzacji. Widział w przestrzeni osiedla samochód malucha - koniecznie w skali 1:1. Mozaikę upodobali sobie członkowie fanklubu Fiata 126p, którzy do tej pory regularnie organizują tam zjazdy maluchów, zaprzyjaźnili się z pomysłodawcą mozaik.

Metody i narzędzia

Działania Pracowni wzmocniły projekt o działania z kręgu community arts, dawały możliwość twórczego spędzenia czasu, wspólnej pracy, poszerzenia kompetencji i umiejętności z zakresu tworzenia i odbierania sztuki.

Naczelnym celem działań Pracowni była wspólna praca z mieszkańcami i przemienienie już zebranych (w edycji "Lokatorów" z 2014 roku) i ciągle wzbogacanych opowieści o osiedlu i jego mieszkańcach.

Finansowanie

Projekt "Lokatorzy" finansowany był z budżetu miasta Lublin, w ramach środków pozyskanych w ramach konkursu gruntowego "Miasto Kultury".

Trudności

Największą przeszkodą była niesprzyjająca pogoda, która momentami opóźniała realizację mozaik. Niewielkim ograniczeniem była konieczność konsultowania projektów z Administracją osiedla (zwłaszcza na początku projektu, zanim zdobyliśmy zaufanie pracowników administracji)

Co dalej?

Po zakończeniu projektu SPM przekształcił się w niezależny kolektyw, który w 2015 roku dostał zaproszenia do nowych działań animacyjno-artystycznych, 2016 rok przyniósł kolejną realizację w przestrzeni publicznej. SPM będzie kontynuować.

Link do filmu

<http://lublin.tvp.pl/22530289/6-listopada-2015>